παρχίας ἱδρύων δι' ἰδίων ἐξόδων ἀπὸ ἕνα φτωχοκομεῖο εἰς κάθε πόλη τοῦ Μωρηᾶ.

Λέγουν ἀκόμη πῶς ὁ ἀκαταπόνητος εὐεργέτης θὰ διδάξῃ τοὺς Μωραΐτες καὶ τοὺς ἄλλους σταφιδοπαραγωγοὺς μίαν θαυμασίαν ἀνακάλυψίν του κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἠμποροῦν νὰ σπέρνουν στὰ κτήματά τους δόντια καὶ νὰ φυτρώνουν μασέλες ποῦ νὰ κινοῦνται καὶ νὰ μ.λοῦν γιὰ τὴν σωτηρία τῆς δόλιας πατρίδας καὶ τῆς πιὸ δόλιας σταφίδας.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΩΝΜΗ

ΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΜΙΚΡΟΒΙΟ

Φίλτατε «Νουμᾶ»

Γιατί ἐσώπασε ἔτσι ἀποτόμως ὁ κ. Περ. Γιαννόπουλος; Πουθενὰ δὲν βλέπω νὰ δημοσιεύῃ τώρα τίποτε. Γιατί; Ἐκουράσθηκε; Ἀπογοητεύθηκε; Κρῖμα! Κρῖμα! Κι' ὅμως γιὰ κάμποσο καιρό, διαβάζοντας τὰ θαρραλέα καὶ πρωτοτυπότατα ἄρθρα του τὸν ἐφαντάσθηκα ὡς φιλοδοξοῦντα τὴν ἀρχηγίαν μιᾶς εἴλι ρινεστέρας ἐργασίας, μιᾶς ἀνακαινίσεως.

Τόχουμε, φαίνεται, στὸν ὀργανισμόν μας μέσα τὸ ἀναθεματισμένο μικρόβιο τὸ ὁποῖον μιὰ φορὰ ἡ ἐπιστήμη θὰ τὸνομάσῃ: «Ρωμαΐϊκο ἀψίκορον». Καὶ ὁ κ. Γιαννόπουλος, τὸ λέω μὲ λύπη μου, ἐχρησίμευσε ὡς ὁ κυριώτερος καλλιεργητὴς τοῦ μικροβίου αὐτοῦ.

Ἰδικός σας
ΕΛΛΗΝΑΣ

ΠΑΠΑΔΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Ἀγαπητὲ Νουμᾶ

Ἐνα—ὤχ! ἀνακουφιστικὸ, μοῦ ξέφυγε τὴν ἐδιάβασα τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Σταμνοπούλου.

Ἐπὶ τέλους!

Τέσσαρα τώρα χρόνια περιμένω ν' ἀκούσω μιὰ τέτοια φωνή.

Τέσσαρα χρόνια ποῦ παραδέρνομαι στὸ Γυμνάσιο τίποτ' ἄλλο δὲν ἀκούω ἀπὸ τοὺς σοφολογιωτάτους παπάδες καθηγητὰς τῶν Θρησκευτικῶν, ἀπὸ τοὺς στραβοτάτους καθηγητὰς τῆς ἱστορίας, ἀπὸ τοὺς ὡς τὸ λαιμὸ βουτηγμένους στὸ σάπιο σχολατικισμὸ τοῦ «διαπρεποῦς κ. Ἐπιμωνίδη» στραβωτῆδες δασκάλους τῶν Ἑλληνικῶν, καὶ ὑμνητὰς καὶ ρήτορας κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, τίποτ' ἄλλο δὲν ἀκούω παρὰ Ὀρθοδοξία—Ἑλληνισμός, Θρησκεία—Ἑλληνισμός.

Μὰ δὲ θὰ βρεθῇ ἐπὶ τέλους ἕνας ἱστορικὸς νὰ γκρεμίσῃ μὲ κλωτσιὰς αὐτὸ τὸ εἴδωλο, ποῦ σὰ Φελλάχους καὶ ὄχι Ἕλληνας μᾶς ἔχουν οἱ βδέλλαις μας τόσα χρόνια καὶ προσκυνοῦμε;

Χρειάζεται πολλὴ δουλειὰ γιὰ νὰ καταδειχθῇ ἱστορικῶς, ὅτι ὁ κατακτητὴς δὲ θέλητε—γιατὶ δὲ μποροῦσε νὰ καταστρέψῃ τὸ γένος μας, καὶ θέλων νὰ τοῦ ἀναγνωρίσῃ ἀντιπρόσωπο, αὐτὸς ποῦ εἶνε ἀρχηγὸς Θρησκείας καὶ πολιτείας, ἐστράφη φυσικώτατα στὸ θρησκευτικό του ἀρχηγό;

Ἐδιαγειριστήκανε καλὰ αὐτὴν τὴν ἐντολὴ οἱ Παπάδες; καὶ πρὸς τίνος συμφέρον;

Πρὸ καιροῦ, ὅταν κατέβηκε ὁ Πρίγκηπας στὴν Κρήτη πῆγε καὶ τὸν προσεφώνησε ὁ Μητροπολίτης·

Ὅτε, λέει, ὁ Τωβίας ἐστραβώθηκε τοῦ ἔστειλε ὁ Θεὸς ἄγγελον καὶ τὸν ἐξεστράβωσε· ἔτσι κ' ἐμᾶς σὺ ἄγγελε μᾶς ξεστραβώνεις. ... καὶ τὰ ρέστα.

Μὰ δὲ μποροῦσε ὁ εὐλογημένος νὰ πανηγυρίσει τὸ Ἐθνικὸ ἐκεῖνο γεγονὸς χωρὶς ν' ἀνακατώσῃ Τωβίηδες Ὀβρέους, ἀγγέλους, παραμύθια, Ἑλληνισμὸ, θρησκεία κ.λ.π.

Τοῦ ἔλειπε Ἑλληνικὴ Ἱστορία, κ' ἦταν ἀνάγκη ν' ἀνατρέξῃ στὴν Ὀβρέϊκη;

Πότε θὰ γλυτώσωμε ἀπὸ τοὺς Ὀβρέους;

Μὲ πολλὴ ὑπόληψι κι' ἀγάπη
Ι. Θ. Α.
μαθητὴς ἑνὸς Γυμνασίου

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

— κ. Παπαρούνα ν. Τί γίνεται ἡ Ἀκαδημία τῆς Δεξαμενῆς; Περιμένουμε νὰ μᾶς στείλῃς τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων ποῦ μᾶς ὑπεσχέθηκες. — κ. Ἐπιφυλλιδοφάγον. Ἴσα ἴσα ἕνεκα τῆς στενῆς φιλίας του μὲ τὸν Ἀνατὸλ Φρὰνς, ἐπωνομάσθηκε ὁ κ. Ἐπισκοπόπουλος ἀπὸ τὸν κ. Περδικίδην, Ἀνατὸλ Γαρέκ. Δὲν θὰρνηθῆτε πῶς τὸ παρατσούκλι αὐτὸ εἶνε πολὺ ἐπιτυχημένο. — κ Γιαν. Περγ Σοῦ 'στείλαμε τὰ φύλλα. Θὰ σοῦ γράψουμε. Θὰ σοῦ γράψῃ καὶ ὁ κ. Πκλ. Καιρὸ ἔχεις νὰ μᾶς στείλῃς τίποτε καὶ μὴ τὸ παραρρίχνεις στὴν τεμπελιά.—κ. Κον Ναύπλιον. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ θερμὰ, τὰ θερμώτατα, λόγια σας. Τὸ διηγηματάκι θὰ μπῇ δίχως ἄλλο, ὕστερ' ἀπὸ κανένα μῆνα τὸ πολὺ πολύ, ὅταν ὁ «Νουμᾶς» καθὼς ἐλπίζουμε, θἀρχίσῃ νὰ ξαναβγαίνῃ μὲ ὀχτὼ σελίδες κ' ἔτσι θὰ μπορῇ νὰ δημοσιεύῃ περισσότερα πράγματα. Τὸ ὑστερόγραφο τῆς ἐπιστολῆς σας σωστό. — κ. Πολίτην Ἀθηναῖον. Πιθανὸν νὰ μὴν ἔχετε καθολοκληρίαν ἄδικον. Αὐτὰ ὅμως τὰ ζητήματα δὲν λύονται μὲ μιὰ βραχεῖαν ἐπιστολή. Τὴν «ἀνεξάρτητη γνώμη σας» θὰ τὴν δημοσιεύσουμε σ' ἄλλο φύλλο, ἀλλὰ θὰ μᾶς ἐπιτρέψετε νὰ ποῦμε καὶ μεῖς τὴν ἀνεξάρτητη δικές μας — κ. Gh. Gheorg. Negresti Jud Vaslui. Roumanian. Φύλλα σᾶς ἐστάλησαν ἀπὸ τὴν περασμένην Πέμπτην.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— «Μητέρα καὶ Κόρη» εἶνε ὁ τίτλος ἑνὸς καινούργιου δράματος ποῦ ἐτυπώθηκε ἐδῶ, ἀλλὰ ἐγράφηκε κ' ἐπαίχθηκε στὴν Πόλη, μὲ ἀρκετὴ ἐπιτυχία, καθὼς μᾶ ἐβεβαίωσαν φίλοι ἀξιοπιστοι ἀπὸ τὸν θίασο τοῦ κ. Βονᾶ σέρα, τὸν περασμένο χειμῶνα. Συγγραφέας του εἶνε ὁ κ. Ζ. Φυτίλης, ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους δικηγόρους τῆς Πόλης, καὶ τὸ δρᾶμά του, ἂν δὲν ἔχῃ ὅλα τὰ χαρίσματα ἑνὸς τελείου σκηνικοῦ ἔργου, ἔχει ὅμως ὅλα τὰ σημάδια μιᾶς εὐγενικῆς προσπάθειας ἀπορραβίγματος ἀπὸ τὴν σουτίνα καὶ γνωριμίας τοῦ ποιητῆ μὲ τὴν Τέχνη. Ὁ καιρὸς καὶ ἡ μελέτη καὶ ἰδίως ἡ ἀποτίναξις μερικῶν προλήψεων, μὲ τὰς ὁποίας οἱ Μαρσύαι τῆς σύγχρονης Ἑλ. σκηνῆς, καὶ οἱ Λασσάνιοι διαγωνισμοὶ ἐράσκιωσαν τὴν Τέχνη, θὰ μεταβάλῃ τὴν γνωριμία σὲ συγχαταλλίκισμα καὶ θὰ δώσῃ κάποια θέσι τιμητικὴ στὸν συγγραφέα τῆς «Μητέρας καὶ τῆς Κόρης». Ἐκεῖνο ἰδίως ποῦ μᾶς δίνει τὶς ἀγαθὲς αὐτὲς ἐλπίδες εἶνε ὁ διάλογος, ρυτικὸς καὶ ὑφικασίδωτος, γραμμένος στὴν ζωντανὴ γλῶσσα. Γιατί ὅμως ὁ κ. Φυτίλης, ἐνῷ τὸν διάλογό του ἔχει τόσο ζωντανό, ἔχει ψόφιες τὶς ὁδηγίες ποῦ δίνει στοὺς ἠθοποιούς; Μήπως ἐπειδὴ εἶνε ἠθοποιοὶ πρέπει νὰ τοὺς μιλᾶμε μὲ τὴν ψεύτικη γλῶσσα γιὰ νὰ νοιώσουν τί θέλουν νὰ τοὺς ποῦμε; Μπροστὰ στοὺς ὑποκριτὰς, πρέπει νὰ ὑποκρινώμεθα τὸν λογιώτατος;

Η ΕΤΑΙΡΙΑ
ΤΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ

εἰδοποιεῖ ὅτι

ἀπὸ τῆς 20 τρεχ. μηνὸς Μάϊου ἐ. ἔ. ἐτέθη εἰς χρῆσιν τὸ θερινὸν δρομολόγιον γραμμῆς Κηφισσίας καὶ Λαυρίου ἔχει οὕτω

Ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Κηφισσίαν 5,6,7,8,9,10. 11.10', 12 10' π. μ. 3,4,5,6,7,8,9,10 μ.μ.

Ἐκ Κηφισσίας δι' Ἀθήνας 6.10', 7.10', 8.10'. 9.10', 10 15', 11.15' π.μ. 2.10', 3.10', 4.10', 5.10', 6.10', 7.10', 8 10'. 9.10', 10.10', 11.10' μ.μ.

Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς προστίθενται

Ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Κηφισσίαν 11. μ.μ. Ἐκ Κηφισσίας δι' Ἀθήνας 12,10' μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Λαύριον 7.50' π. μ. καὶ 4.50' μ.μ

Ἐκ Λαυρίου δι' Ἀθήνας 6.15' π.μ. καὶ 5.15' μ.μ.

Σημ. Κατὰ τετάρτην λαϊκαὶ ἀμαξοστοιχίαι γραμμῆς Κηφισσίας.

ΚΕΡΔΟΣ 310.560 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ναί! 310,560 δραχμὰς ἔδωκε μέχρι τοῦδε τὸ γραφεῖον τοῦ τραπεζομεσίτου κ. Ἰω. Φωτίου εἰς τοὺς πελάτας του Ἦτοι ἐκ τῶν ἀγορασθέντων λαχειοφόρων ὁμολογιῶν ἐκ τοῦ γραφείου του ἔχουσι κερδίσει διάφορα ποσὰ ἀνερχόμενα εἰς τὸν στρογγυλὸν ἀριθ. 310,560 δραχμάς.

Ὁ κ. Ἰω. Φωτίου θέλει ν' ἀναβιβάσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς 1,000,000 δρ. Ἐπιθυμῶν δέ, ἵνα συμμετάσχωσι τούτων πᾶσαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας ὑποβιβάζει τὴν προκαταβολὴν δι' ἑκάστην λαχειοφόρον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης εἰς δραχ. 8 καὶ καλεῖ τοὺς θέλοντας ν' ἀγοράσωσι τοιαύτην νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸ τυχηρὸν γραφεῖόν του, ὅπου πάντως θὰ κληρωθῇ μετ' ἀμοιβῆς ὁμολογία τις καὶ τί χαρὰ νὰ εἶνε ἡ πρώτη μὲ τὰς 50,000 χρυσᾶς δραχμὰς τὴν 18 Ἰουνίου ἐ. ἔ., ὅτε γενήσεται ἡ κλήρωσις

Ὡσαύτως ἀσφαλίζονται καὶ λαχειοφόροι ὁμολογίαι τῆς αὐτῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὴν αὐτὴν εἰς τὸ ἄρτιον κλήρωσιν τῆς 18 Ἰουνίου 1903 ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἑκάστη.

λει γιὰ δικό του, κι' ἂς τύχῃ πάρει ἀπ' ἄλλον. Στὸ «Διόνυσο» ἕνα ἄλλο ἄρθρο γιὰ τὸ «Βυλλιὲ ντὲ Λ 'Ιλ-'Αντὰμ στὴ Φιλανδία». Ὁ συγγραφέας του ἀνακατεύει μέσα κ' Ἑλληνικὰ πράγματα κ' ἔτσι θέλει νὰ δείξῃ πῶς μελέτησε κάπως γιὰ νὰ τὸ γράψῃ. Μὰ κι' αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ κατὰ λέξη μετάφραση ἑνὸς μονάχα μέρους κάποιου ἄρθρου τοῦ Rémy de Gourmont, δημοσιευμένου στὸ «Mercure de France» πάλι.

Δὲν εἶνε λεπτολογίες αὐτά· ὅλα χρησιμεύουν γιὰ νὰ ἀποδειχτῇ ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας.

Κι' ἔρχουμαι τώρα στὶς πιὸ σοβαρότερες. κατὰ τὸ φαινόμενο, κριτικὲς μελέτες. Μοῦτυχε νὰ ξαναδιαβάζω τὶς τελευταίες μέρες κάποια ἄρθρα τοῦ κ. Μποὲμ ἢ Μήτσου Χατζόπουλου στὸ «Περιοδικό μας» κι' ἀλλοῦ καὶ γιὰ τοῦτο σὰν περισσότερο πρόχειρο στὸ νοῦ μου, ἀρχίζω ἀπ' αὐτόν. Ὁ κ. Μποὲμ, καθὼς ξέρει ὅλος ὁ κόσμος ποῦ διαβάζει, εἶνε δημοσιογράφος ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Στὸ φιλολογικὸ κόσμο πρωτοφάνηκε μὲ κάποια «εὐζωνικὰ διηγήματα» κι' ἄλλα «ἱστορικὰ» ποῦ εἶχαν ἀληθινὴ πρωτοτυπία καὶ πολλὴ ζωγραφικὴ μέσα τους. Ὕστερα ἔγραψε ἄλλα διηγήματα «Τ' Ἀγριολούλουδα» καὶ δὲν ξέρω τί ἄλλο. Μὰ ἀπ' αὐτὰ ἔφυγε ἡ πρωτοτυπία καὶ τὴ θέση της τὴν πῆρε ἡ μορφὴ τοῦ Κατούλ Μαντὲς τόσο πολὺ μάλιστα σὲ μερικὲς μεριές, ποῦ κανμιὰ φορὰ περίμενε κανένας νὰ ξεπροβάλῃ ξάφνου ὁ Γάλλος ποιητὴς καὶ διηγηματογράφος καὶ νὰ φωνάξῃ «Ἐ! ἐγὼ εἰμ' ἐδῶ· σᾶς ἀρέσω;» Ἦταν ἡ ἀρχὴ τῆς ξένης συνεργασίας. Καὶ νὰ ἡ ἀπόδειξη.

Ὁ κ. Μποὲμ ἐδημοσίεψε στὸ «Περιοδικό μας» τρία ἄρθρα κριτικὰ στὴ σειρά. «Ἡ γλῶσσα τοῦ μέλλοντος», «Τὸ Κοσμοπολικὸν πνεῦμα» καὶ «Ἡ ἐπανάστασις τῶν λέξεων». Καὶ στὰ τρία αὐτὰ ἄρθρα—πρὸ πάντων ὅμως στὰ δύο πρῶτα—λίγο νὰ προσέξῃ κανεὶς θὰ βρῇ ἀμέσως στὶς περισσότερες μεριὲς πολλὲς σκέψεις καὶ ἰδέες τοῦ σύγχρονου Γάλλου κριτικοῦ Rémy de Gourmont, καὶ ὕστερα τοῦ ποιητὴ καὶ αἰσθητικοῦ Camille Mauclair καὶ τοῦ μεγάλου κριτικοῦ καὶ φιλόσοφου P. Bourget. Ὅσα λέει ὁ κ. Μποὲμ γιὰ τοὺς τεχνίτες τοῦ ὕφους καὶ τοὺς γραφειοκράτες τοὺς προσκολλημένους στὸ ὕφος τῶν «κλισὲ» στὸ «κοσμοπολιτικὸν πνεῦμα» τὸ λέει κι' ὁ κ. Γκουρμὸν στὴ μελέτη του «La Philosophie du Cliché» δημοσιευμένη στὸ «Mercure de France». Καθὼς βλέπουμε τὸ «κλισὲ» δὲν ἄλλαξε Τὸ ἴδιο βοήθημα ἐχρησίμευσε γιὰ τὰ περσότερα μέρη τῆς «Γλώσσας τοῦ Μέλλοντος» καὶ τῆς «Ἐπανάστασης τῶν λεξεων», μαζῆ μὲ δυὸ ἄλλα ἄρθρα τοῦ ἴδιου Γάλλου κριτικοῦ, ποῦ ἐξετάζει τὴν τέχνη τοῦ νὰ γράφῃ κανεὶς καὶ ἄλλα γλωστικὰ ζητήματα στὸ «Mercure» καὶ στὴ «Revue Blanche». Στὸ τέλος τοῦ πρώτου ἄρθρου του «ἡ γλῶσσα τοῦ Μέλλοντος» ὁ κ. Μποὲμ, σχετικὰ μὲ τοὺς ἀγῶνες τῶν Ἑλλήνων γλωσσολόγων, ποῦ «θὰ καταδικασθοῦν εἰς πλήρη σιγὴν» γιὰ παρηγοριὰ τοὺς λέει: «Πέραν τῶν ἐποχῶν καὶ τῶν μεγάλων γεγονότων... ὑπάρχει δι' ὅλους τοὺς μικροὺς εὐγενεῖς νικημένους ἡ παντελὴς σιωπὴ τῶν γλωσσῶν καὶ τῶν λέξεων .. ὁ μέγας ἐκδικητὴς, ἡ ἀπόλυτος δικαιοσύνη τοῦ Θανάτου». Γιὰ τὴ σιωπὴ αὐτὴ μιλεῖ καὶ ὁ Ed Barthelémy σὲ μιὰ μελέτη του γιὰ τὸν Κάρλαϋλ στὸ «Mercure de France» καὶ λέει ὕστερ' ἀπὸ πολλὰ ἄλλα σοφὰ, σχετικὰ μὲ τὸ ζήτημα τῆς γλώσσας «Le Silence le grand Empire du silence, plus haut que les étoiles, plus profond que les royaumes de la mort-lui seul est grand ..» Καθὼς βλέπουμε τὰ ἴδια πράγματα μ' ἄλλα λόγια.

Κι' ὅσο ξεψαχνίζουμε τὰ ἄρθρα αὐτὰ τοῦ κ. Μποὲμ τόσο περισσότερα ξένα βρίσκουμε μέσα. Γιὰ τὴν ἀξία τοῦ κοσμοπολιτισμοῦ ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, εἶπε πολλὰ καὶ πιὸ γενικώτερα καὶ ὁ P. Bourget στὸ βαθὺ σύγγραμμά του «Critique, essais de Psychologie Contemporaine» στὰ κεφάλαια ποῦ ἀναλύει τὸ ἔργο τοῦ Stendhal καὶ τοῦ Τουργκένιεφ· τὶς ἰδέες τοῦ Bourget τὶς βρίσκουμε ὁλάκερες στὸ σχετικὸ ἄρθρο τοῦ κ. Μποὲμ. Μὲ μιὰ λέξη τέλος πάντων τὰ τρία αὐτὰ ἄρθρα κάθε ἄλλο εἶνε παρὰ Ἑλληνικά. Περισσότερο ἔχει νὰ κάμῃ ὁ Gourmont μὲ τὶς μελέτες του ποῦ ἀνάφερα παραπάνου κι' ὁ Μωκλαὶρ μὲ τὸ ἔργο του «L'artl en silence», παρὰ ὁ κ Μποὲμ.

ΠΡΟΚΛΗΣ Δ. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

(ἀκολουθεῖ)